

MLADI POROČEVALCI ZA OKOLJE NA PORTUGALSKEM

Young Reporters
for the environment

Portugalski pisatelj Eça de Queirós je nekoč dejal: „Lizbona je Portugalska, vse ostalo je pokrajina.” Dandanes je to pogosta misel med Portugalci, vendar z njo izražajo predvsem nezadovoljstvo, ker vlada vlaga ves denar v razvoj Lizbone in le malo sredstev namenja manjšim skritim biserom, čeprav bi lahko postali množično obiskovane turistične točke. Ena izmed teh skritih biserov je zagotovo **Lousã**, kjer sva letos kot edina predstavnika iz Slovenija sodelovala na internacionalni misiji Young Reporters for the Environment (YRE). Takoj na začetku bi se rada zahvalila portugalski organizaciji (YRE) in slovenski Evrošoli, ki sta denarno omogočili najino potovanje.

V nedeljo, 9. 4. 2023, sva iz Ljubljane krenila najprej z GoOpti in nato iz Benetk poletela v Lizbono, kjer naju je že čakal sodelavec iz YRE in predstavnica s Slovaške. Ker smo čakali še predstavnico iz Latvije, smo si na hitro privoščili večerjo in si ogledali okolico glavne železniške postaje. Potem smo se odpravili do hostla in polni vtisov zaspali. Naslednji dan je sledil krajši ogled

Lizbone in vožnja do Louse. Seveda pa prestolnice nismo mogli zapustiti, ne da bi si privoščili tam zelo priljubljenega ekspresa in tradicionalnega peciva pastel de nata.

V Lousi smo se prvi dan namenili prilagajanju na časovno razliko in spletnanju novih poznanstev, takoj naslednji dan pa se je že začela akcija.

V torek smo si ogledali muzej o zgodovini občine. Vodnik po razstavi nam je predstavil celotno zgodbo Louse od kamene dobe pa do danes. Sledil je sprejem na občini, kjer smo izvedeli ogromno o turizmu in pomembnosti vlaganja v trajnostni razvoj. Popoldne smo obiskali še šolo za gasilce in imeli priložnost ogleda laboratorija, kjer preučujejo gozdne požare, ki so v tej regiji vse bolj pogosti in uničujoči. Od blizu smo lahko videli, kako različni dejavniki, kot so npr. veter in naklon terena vplivajo na širjenje ognjenih zubljev in kateri načini gašenja so za te razmere najbolj primerni.

Naslednji dan smo si ogledali 3 plaže, od katerih imata 2 certifikat Blue Flag. Izvedeli smo, kaj plaže potrebujejo, da ta certifikat dobijo in kako hitro ga lahko izgubijo. Obiskali smo tudi območje, ki ga je pred nekaj leti prizadel hud požar, danes pa je poln izredno invazivne akacije. Imeli smo priložnost preizkusiti svojo

moč z odstranjevanjem teh rastlin z izjemno močnimi in globokimi koreninami. Zaradi slabega vremena nam je šlo bolj slabo, a so bile vse negativne misli kmalu pozabljene, saj smo si ogledali edini cirkuški muzej na Portugalskem. Muzej je posvečen zgodovini cirkusa in je poln nadvse eksotičnih in malce bizarnih artefaktov. Vsi smo bili nad ogledom navdušeni in se dodobra nasmejali, nekateri pa smo se celo naučili žonglirati.

V četrtek smo odšli na čudovit pohod po portugalskih gozdovih do čarobnih vasi iz skrilavca, ki se skrivajo v osrčju tamkajšnjih hribov. Ob čudovitih razgledih na morje zelenih dreves in pravljичne vasice je mnogim zastal dih. Po obisku najbolj turistične in najbolj pogosto obiskane vasice Talasnal smo se odpravili do ostankov tamkajšnjega gradu, kjer smo slišali zgodbo o zakleti princesi, katere duh naj bi še vedno strašil po razvalinah. Tako kot vse dni poprej je sledilo večerno delo in nabiranje moči za naslednjo pustolovščino.

Petek je bil naš zadnji dan na terenu. Ogledali smo si center za čebelarstvo in turistično agencijo za gorsko kolesarjenje. Po vrnitvi v hostel smo pripravljali poročila in fotoreportaže za našo veliko predstavitev.

V soboto smo svoje delo predstavili pred županom, svojimi mentorji in ljudmi, ki smo jih imeli priložnost spoznati in intervjuvati v preteklem tednu. Po predstavitvah je sledilo težko slovo, dolgi objemi in marsikatera solzica, pretočena z obljubo, da bomo ostali v stiku, si pisali in se še kdaj srečali na kakšnem podobnem dogodku.

Utruženi, a polni novih vtisov, smo odšli vsak svojo pot, nekateri z avtobusom, drugi z vlakom; mene in Marka pa je čakal še let domov. Še eno noč sva prespala v Lizboni, naslednje popoldne pa sva kar prehitro zagledala beneške otočke.

Cel teden je bil nepozabna izkušnja. Zgodilo se je ogromno stvari, ki jih je nemogoče stisniti v en kratek članek. Naučila sem se ogromno novega o trajnostnem razvoju, našem vplivu na okolje, novinarskem delu in Portugalski nasploh. Spoznala sem izjemne ljudi, s katerimi bom zagotovo še dolgo ostala v stiku. To izkušnjo bi priporočila vsem, ki jih te teme zanimajo, in upam, da bom tudi sama še kdaj dobila kakšno podobno priložnost ... mogoče prav v Sloveniji.

mlada poročevalka za okolje
Tjaša Tanja Marolt, 4. Ca
STAS Ljubljana